

รายวิชา ศิลปะ (นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์

เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา

ครูผู้สอน ครูโชติกา สมพงษ์

ขอบคุณสื่อวีดิโอ จากทีมลูกไม้науศิลป์ หัวหิน

คำถาม ❖ ???

- นักเรียนทราบหรือไม่ว่าเป็นการแสดงอะไร
- การแสดงสื่อให้เห็นถึงอะไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายและบอกถึงความหมายของการแสดง ระบำดอกบัวและการแสดงจินตลีลา
- ปรับประยุกต์และสร้างสรรค์ทำรำระบำดอกบัว มานำเสนอในรูปแบบการแสดงจินตลีลา

สรรค์สร้างจินตลีลา

ระบำดอกบัว

เป็นการแสดงชุดหนึ่งจากละครเรื่อง "รถเสน" ตอนหนุ่มนางรำ แสดงถวายท้าววรลัทธิ ซึ่งกรมศิลปากรได้ปรับปรุงขึ้น แสดงให้ประชาชนชมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ ผู้ประพันธ์บทร้องคือ อาจารย์มนตรี ตราโมท ใช้ทำนองเพลงสร้อยโถ้วลาวของเก่า เป็นการแสดงหมู่

การแต่งกาย

- นุ่งจีบหน้านางห่มสไบเฉียง ใส่เครื่องประดับ หรือนุ่งจีบหน้านางห่มสไบเฉียงสองชาย ใส่เครื่องประดับ

อุปกรณ์

- ดอกบัวประดิษฐ์

เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง

- ใช้วงปี่พาทย์เครื่องห้าไม้นวม หรือไม้แข็งก็ได้

เนื้อร้อง

เหล่าข้าคนาระบำ
พ่อนสายให้พิศไสภา
ด้วยจิตจงรักภักดี
ขอมอบชีวิตและกาย
เพื่อทรงเกษมสราญ
ถวายฝ่ายพ่อนอุบล
อันปทุมยอดผกา
งามตระการบานหทัย
คล้ายจะยวนเฝ้าภมร

ร้องรำกันด้วยเรีงรำ
เป็นที่ท่าเยื้องยาตราฎกราย
มีมีจะเหน้อยแห่งหน้า
ไว้ได้เบื้องพระบาทยุคล
และขึ้นบานพระกมล
ล้วนวิจิตรพิศอำไพ
ทัศนาก็วิไล
หอมจรรุงฟุ้งขจร
บินวะว่อนฟอนสุคันธ์

คำถาม

???

นักเรียนคิดว่าในเนื้อเพลง
ได้กล่าวถึงสิ่งใดบ้าง

ความหมายของเพลงกล่าวถึง

- เหล่านางรำมาพ้อนรำด้วยความสวยงาม
- ด้วยจิตใจที่จงรักภักดี ขอมอบชีวิตและกาย ไว้ใต้เบื้องพระบาทยุคล เพื่อทรงเกษมสำราญ

สรุป

- เป็นการรำรำเพื่อแสดงความจงรักภักดี เทิดทูน และอวยพร ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ดุจดอกบัวที่งามสง่าและบริสุทธิ์.

ร้องเพลง ระบำดอกบัว

ฝึกร้องเพลง

เหล่าข้าคนาระบำ
พ่อนสายให้พิศโสภา
ด้วยจิตจงรักภักดี
ขอมอบชีวิตร่างกาย
เพื่อทรงเกษมสราญ
ถวายฝ่ายพ่อนอุปถ
อันปทุมยอดผลกา
งามตระการบานหทัย
คล้ายจะยวนเฝ้าภมร

ร้องรำกันด้วยเรีงรำ
เป็นที่ทำเยี่ยงยาตราฎกรา
มิมิจะเหนื่อยแห่งหน่าย
ไว้ได้เบื่องพระบาทยุคล
และขึ้นบานพระกมล
ล้วนวิจิตรพิศอำไพ
ทัศนากี่วิไล
หอมจรวงฟุ้งจร
บินวะว่อนพอนสุคันธ์

ฝึกปฏิบัติท่ารำ ระบำดอกบัว

ปฏิบัติทำร่ำ

คำถาม

- นักเรียนทุกคนสามารถรำ
ได้แล้วหรือไม่ มีใครสงสัยท่ารำ
ท่าไหนอีกบ้างหรือไม่

สรุป

ระบำดอกบัว

ระบำดอกบัว - เป็นการแสดงชุดหนึ่งจากละครเรื่อง "รถเสน" ตอนห่มนางรำ แสดงถวายท้าววรลัทธิ ซึ่งกรมศิลปากรได้ปรับปรุงขึ้น แสดงให้ประชาชนชมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ ผู้ประพันธ์บทคือ อาจารย์มนตรี ตราโมท ใช้ทำนองเพลงสร้อยโฉลวของเก่า เป็นการแสดงหมู่

การแต่งกาย - นุ่งจีบหน้านางห่มสไบเฉียง ใส่เครื่องประดับ หรือนุ่งจีบหน้านางห่มสไบเฉียงสองชาย ใส่เครื่องประดับ
เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง - ใช้วงปี่พาทย์เครื่องห้าไม้มวมหรือไม้ม้งก็ได้
อุปกรณ์ - ดอกบัวประดิษฐ์

เหล่าข้าคนระบำ

พ่อนสายให้พิศโสภา
ด้วยจิตจงรักภักดี
ขอมอบชีวิตและกาย
เพื่อทรงเกษมสราญ
ถวายฝ่ายพ่อนอบล
อันปทุมยอดผกา
งามตระการบานหทัย
คล้ายจะยวนเฝ้าภมร

ร้องรำกันด้วยเรีงรำ

เป็นที่ทำเยี่ยงยาตราฎการาย
มีจะเหน้อยแห่งหน่าย
ไว้ได้เบื้องพระบาทยุคล
และขึ้นบานพระกมล
ล้วนวิจิตรพิศอำไพ
ทัศนากวีโล
หอมจรุงฟุ้งขจร
บินวะว่อนฟอนสุคันธ์

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง คิດสรรค์สร้างจินตลีลา

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สรรค์สร้างจินตลีลา

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

